

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36013618	CEIP de Figueiroa	A Estrada	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Relixión Católica	3º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	11
4.2. Materiais e recursos didácticos	13
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	13
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	14
6. Medidas de atención á diversidade	14
7.1. Concreción dos elementos transversais	14
7.2. Actividades complementarias	15
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	16
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	17
9. Outros apartados	17

1. Introducción

A programación agora presentada sustentase no seguinte marco legal

¿ A Declaración Universal dos Dereitos Humanos de 1948, que recoñece o dereito a unha educación integral e o dereito preferente das familias a elixir o tipo de educación que debe recibir os seus fillos (artigo 26). Estes dereitos e liberdades fundamentais figuran recoñecidos no Pacto Internacional de Dereitos Económicos, Sociais e Culturais de 1966 (artigo 13) e na Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea do 2000 (artigo 14)

¿ Na Convención sobre Os Dereitos do Neno, adoptada polas Nacións Unidas en 1989, recoñecendo así o interese superior do menor, o seu dereito a educación e a obriga que ten o Estado a asegurar o cumprimento efectivo dos dereitos. Son referencias básicas do dereito internacional ratificadas polo Estado español.

¿ Na Constitución española de 1978 no seu Título primeiro sobre dereitos e liberdades fundamentais, no referido a liberdade relixiosa (artigo 16) e no dereito a educación (artigo 27).

¿ Na Lei Orgánica 3/2020, do 1 de decembro, pola que modifícase a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación

¿ Pola Resolución do 21 de xuño do 2002, da Secretaría de Estado, pola que publícanse os currículos das ensinanzas de relixión católica correspondentes a Educación infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obrigatoria e Bacharelato.

Coas modificacións introducidas pola Lei orgánica 3/2020, do 29 de decembro, realízase unha nova distribución de competencias entre o Estado e as comunidades autónomas, estrabecendo que o Goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo, que constituén as ensinanzas mínimas. Esas ensinanzas mínimas requirirán o 50% dos horarios escolares para as comunidades autónomas que teñan lingua cooficial, como é o caso da Comunidade Autónoma de Galicia. As administracións educativas, a súa vez, serán responsables de establecer o currículo correspondente para o seu ámbito territorial, do que formarán parte os aspectos básicos. Finalmente, corresponderá aos centros docentes desenvolver e completar, de ser o caso, o currículo de cada etapa e ciclo no uso da súa autonomía, e talcomo recolle a propia Lei:

¿ Real decreto 157/2022, do 1 de marzo, polo que se establecen a ordenación das ensinanzas mínimas de educación primaria.

¿ Decreto XX/2022 polo que se establece a ordenación e o currículo da educación infantil, primaria, secundario obrigatoria e bacharelato publicado no DOGA

Esa programación está amparase na Lei educativa vixente (LOMLOE), que determina os currículos que forman parte do currículo de Relixión Católica que a Conferencia Episcopal Española ten determinado. Esta configuración presenta os seguintes elementos determinantes

Perfil de saída

No novo modelo curricular, o perfil de saída do alumnado ao finalizar o ensino básico constitúese como a ferramenta que concreta os principios e fins do sistema educativo español.

O perfil de saída identifica e define, en conexión cos retos do s XXI, as competencias clave que se espera que as alumnas e alumnos desenvolverán ao completar a educación básica.

O perfil de saída defínese como o conxunto de competencias persoais, sociais e académicas indispensables para que os estudantes alcancen o seu desenvolvemento persoal, resolvan de maneira ética, crítica e sostible situacións e problemas nos distintos ámbitos da vida, busquen e aproveiten oportunidades de mellora, desenvolvan a súa socialización, continúen o seu itinerario formativo e participen activamente na sociedade.

O perfil de saída do ensino básico concrétase na formulación dun conxunto de descritores para cada unha das competencias clave:

CCL: Competencia en comunicación lingüística

CP: Competencia plurilingüe

STEM: Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñería

CD: Competencia dixital

CPSAA: Competencia persoal, social e de aprender a aprender

CC: Competencia cidadá

CE: Competencia emprendedora

CCEC: Competencia en conciencia e expresións culturais

Os descritores operativos defínense como os desempeños propios de cada unha das competencias clave para a aprendizaxe permanente, que incorporan os coñecementos, as destrezas e as actitudes que o alumnado debería adquirir e desenvolver ao finalizar a enseñanza básica. Estes descritores constituirán o marco referencial para a definición dos obxectivos da área de Relixión Católica identificando capacidades e os principais tipos de actuacións asociadas a elas que o alumnado debe poder despregar en situacións ou actividades organizadas en torno os contidos propios da materia de Relixión Católica.

Os descritores ao rematar 6º de educación primaria concíbense como a concreación do grao de adquisición do perfil de saída ue se espera conseguir ao completar a etapa de educación primaria.

A Comunidade Autónoma de Galicia ten atribuída no artigo 31 do Estatuto de autonomía de Galicia, aprobado pola Lei orgánica 1/1981, do 6 de abril, competencia plena sobre regulación e a administración do ensino en toda a súa extensión, niveis e graos, modalidades e especialidades.

O longo de todo o ano o colaxio vai desenvolver como centro de interese os Xogos Olímpicos que van a ser o nexo de unión de todas e cada unha das actividades

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir, identificar e expresar os elementos crave da dignidade e a identidade persoal en situacións vitais próximas, a través de biografías inspiradoras e relatos bíblicos de alcance antropolóxico, para ir conformando a propia identidade e as súas relacións con autonomía, responsabilidade e empatía.	1-3			1-4	1-2-5	2-3	2-3	3
OBX2 - Descubrir, recoñecer e estimar a dimensión socioemocional expresada na participación en diferentes estruturas de pertenza, desenvolvendo destrezas e actitudes sociais tendo en conta algúns principios xerais da ética cristiá, para a mellora da convivencia e a sustentabilidade do planeta.	2-5	3	5	3	3	1-2-4	1	
OBX3 - Identificar e interpretar as situacións que prexudican ou melloran a boa convivencia, analizándoas coas claves persoais e sociais da proposta cristiá, para fomentar o crecemento moral, a cooperación cos demais e o desenvolvemento de valores orientados ao ben común.	1-5		3	1	3-4-5	3-4	1	3
OBX4 - Comprender e admirar o patrimonio cultural nalgunhas das súas expresións máis significativas, gozando da súa contemplación, analizando o universo simbólico e vital que transmiten, para valorar a propia identidade cultural, promover o diálogo intercultural e xerar creacións artísticas.	4	3		2-3	2-4-5	3		1-2-4
OBX5 - Explorar, desenvolver e apreciar a propia interioridade e experiencia espiritual, recoñecendoa nas propias emocións, afectos, símbolos e crenzas, coñecendo a experiencia de personaxes relevantes da tradición xudeu cristián e doutras relixións, para favorecer o autocoñecemento persoal, entender as vivencias dos outros e promover o diálogo e o respecto entre as diferentes tradicións relixiosas.	1				1-2-3-5	2-3	2	1-3

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX6 - Comprender os contidos básicos do cristianismo, valorando a súa contribución á sociedade, para dispoñer dunha síntese persoal que permita dialogar, desde a propia identidade social e cultural, con outras tradicións relixiosas e áreas de coñecemento.	2-3-4		4	1	4-5	1-4	3	1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A Creación como agasallo de Deus	Somos creados por Deus para amar	10	5	X		
2	Moisés e o pobo de Israel	A misión de Moisés	25	10	X		
3	O Nadal	O nacemento do Salvador	20	5	X		
4	Xesús e o compromiso	A nosa misión	25	10		X	
5	A familia da Igrexa	A gran familia da Igrexa	20	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A Creación como agasallo de Deus	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	C1.2.2 - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes C1.3.3 - Hábitos e actividades para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sostible á luz da ética cristiá.	PE	60

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir destrezas e habilidades sociais que potencien a súa inclusión no grupo e contornas culturais próximos, a través da lectura de pasaxes bíblicas do Novo Testamento e a análise de comportamentos de coidado, responsabilidade, solidariedade e perdón.	C1.1.1 - A centralidade da persoa na mensaxe cristiá.	TI	40

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - A centralidade da persoa na mensaxe cristiá. - A dignidade do ser humano. - Toma de conciencia da experiencia persoal e do modo de relacionarnos cos demais e con Deus. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes. - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural. - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - O coidado da contorna natural e social como casa común. - Hábitos e actividades para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sostible á luz da ética cristiá. - Actitudes de respecto e inclusión para crear contornas de convivencia intercultural.

UD	Título da UD	Duración
2	Moisés e o pobo de Israel	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autocoñecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	C1.3.5 - Unha mirada cristiá á realidade: a toma de conciencia das situacións sociais inxustas.	PE	60
CA1.1 - Recoñecer e expresar a través de composicións orais, escritas e artísticas os elementos cruce da dignidade e a identidade persoal, relacionándoas con diferentes situacións vitais, tendo en conta biografías e relatos bíblicos de vocación e misión.	C1.1.3 - Relatos bíblicos de vocación e misión	TI	40

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.11 - Comprender a importancia da alianza de Deus co pobo de Israel que ten a súa continuación en Xesucristo, e as súas achegas sociais e culturais na historia.	C1.2.4 - A importancia da alianza de Deus co pobo de Israel.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - Relatos bíblicos de vocación e misión. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes. - A importancia da alianza de Deus co pobo de Israel. - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural. - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - Hábitos e actividades para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sostible á luz da ética cristiá. - Unha mirada cristiá á realidade: a toma de conciencia das situacións sociais inxustas.

UD	Título da UD	Duración
3	O Nadal	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir destrezas e habilidades sociais que potencien a súa inclusión no grupo e contornas culturais próximos, a través da lectura de pasaxes bíblicas do Novo Testamento e a análise de comportamentos de coidado, responsabilidade, solidariedade e perdón.	.C1.2.3 - Antigo e Novo Testamento.	PE	40
CA1.2 - Desenvolver sensibilidade sobre o valor da vida e da igual dignidade do ser humano, e o seu papel no coidado da natureza, tomando como modelo personaxes bíblicos e da tradición cristiá.	C1.1.3 - Relatos bíblicos de vocación e misión.	TI	60
CA1.8 - Observar nas celebracións litúrxicas, os espazos sacros e os sacramentos da Igrexa elementos esenciais do cristianismo, poñéndoos en relación coa vida de Xesús e a tradición da Igrexa.	C1.2.13 - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural.		
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	C1.3.5 - Unha mirada cristiá á realidade: a toma de conciencia das situacións sociais inxustas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - Relatos bíblicos de vocación e misión. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes. - Antigo e Novo Testamento. - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural. - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade. - Hábitos e actividades para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sostible á luz da ética cristiá. - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor. - Unha mirada cristiá á realidade: a toma de conciencia das situacións sociais inxustas.

UD	Título da UD	Duración
4	Xesús e o compromiso	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Apreciar as relacións sociais como fonte de felicidade e desenvolvemento persoal, tomando como punto de partida os relatos sobre a comunidade de Xesús de Nazaret, os Apóstolos e a Igrexa, asumindo responsabilidades no coidado das persoas e do planeta.	C1.1.3 - Relatos bíblicos de vocación e misión.	PE	30
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	C1.3.4 - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.		
CA1.1 - Recoñecer e expresar a través de composicións orais, escritas e artísticas os elementos clave da dignidade e a identidade persoal, relacionándoas con diferentes situacións vitais, tendo en conta biografías e relatos bíblicos de vocación e misión.	C1.2.13 - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural.	TI	70
CA1.2 - Desenvolver sensibilidade sobre o valor da vida e da igual dignidade do ser humano, e o seu papel no coidado da natureza, tomando como modelo personaxes bíblicos e da tradición cristiá.	C1.3.4 - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir destrezas e habilidades sociais que potencien a súa inclusión no grupo e contornas culturais próximos, a través da lectura de pasaxes bíblicas do Novo Testamento e a análise de comportamentos de coidado, responsabilidade, solidariedade e perdón.	.C1.2.6 - Xesús anuncia o Reino de Deus: fraternidade e misericordia.		
CA1.6 - Distinguir algúns dos valores propios do cristianismo e a súa presentación en pasaxes dos evanxeos, para aplicar a cooperación e a mediación, a resolución pacífica de conflitos e a construción do ben común en situacións próximas.	C1.3.4 - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.		
CA1.8 - Observar nas celebracións litúrxicas, os espazos sacros e os sacramentos da Igrexa elementos esenciais do cristianismo, poñéndoos en relación coa vida de Xesús e a tradición da Igrexa.	C1.3.2 - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade.		
CA1.9 - Recoñecer e valorar o encontro cos demais como oportunidade para o desenvolvemento da propia interioridade, tendo como referencia os encontros de Xesús de Nazaret.	C1.2.5 - A relación de Xesús coas persoas do seu tempo		
CA1.12 - Valorar a Igrexa como comunidade que continuou coa misión de Xesús resucitado, desde as primeiras comunidades cristiás ata a actualidade, recoñecendo as súas celebracións, tradicións e contribucións sociais.	C1.3.2 - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá. - Relatos bíblicos de vocación e misión. - Técnicas de mediación para a resolución pacífica de conflitos á luz do Evanxeo. - Cosmovisións, tradición cristiá e cultura. - Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes. - Antigo e Novo Testamento. - A relación de Xesús coas persoas do seu tempo. - Xesús anuncia o Reino de Deus: fraternidade e misericordia. - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural. - Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común. - A proposta moral cristiá para a vida en sociedade. - Hábitos e actividades para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sostible á luz da ética cristiá. - Ética do coidado: a responsabilidade, a compaixón, o perdón e o amor.

Contidos
- Unha mirada cristiá á realidade: a toma de conciencia das situacións sociais inxustas.

UD	Título da UD	Duración
5	A familia da Igrexa	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.12 - Valorar a Igrexa como comunidade que continuou coa misión de Xesús resucitado, desde as primeiras comunidades cristiás ata a actualidade, recoñecendo as súas celebracións, tradicións e contribucións sociais.	C1.2.7 - Relatos bíblicos que describen a vida de Xesús de Nazaret cos Apóstolos e as primeiras comunidades cristiás.	PE	10
CA1.1 - Recoñecer e expresar a través de composicións orais, escritas e artísticas os elementos cruce da dignidade e a identidade persoal, relacionándoas con diferentes situacións vitais, tendo en conta biografías e relatos bíblicos de vocación e misión.	C1.2.13 - Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural	TI	90
CA1.5 - Colaborar e promover cos demais a análise de situacións que prexudican ou melloran a convivencia e a posta en marcha de accións responsables que favorezan a construción dun mundo máis equitativo e inclusivo.	C1.2.6 - Xesús anuncia o Reino de Deus: fraternidade e misericordia.		
CA1.6 - Distinguir algúns dos valores propios do cristianismo e a súa presentación en pasaxes dos evanxeos, para aplicar a cooperación e a mediación, a resolución pacífica de conflitos e a construción do ben común en situacións próximas.	C1.2.11 - A importancia do perdón para a construción de relacións sociais sólidas, solidarias e fraternas. O sacramento da reconciliación		
CA1.7 - Admirar diferentes expresións do patrimonio cultural e da relixiosidade popular, recoñecendo a súa beleza e o seu significado relixioso e a súa vinculación con textos bíblicos, valorando a súa achega á identidade cultural.	C1.2.8 - María, Nai da Igrexa.		
CA1.8 - Observar nas celebracións litúrxicas, os espazos sacros e os sacramentos da Igrexa elementos esenciais do cristianismo, poñéndoos en relación coa vida de Xesús e a tradición da Igrexa.	C1.2.7 - Relatos bíblicos que describen a vida de Xesús de Nazaret cos Apóstolos e as primeiras comunidades cristiás.		
CA1.10 - Identificar as virtudes e actitudes que axudan a un crecemento persoal e espiritual, a través do autoconecemento e do acceso a outras experiencias de personaxes da tradición cristiá.	C1.2.11 - A importancia do perdón para a construción de relacións sociais sólidas, solidarias e fraternas. O sacramento da reconciliación		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Identidade persoal e relacións en diálogo coa mensaxe cristiá.
- A importancia da familia e a comunidade como fonte de felicidade.

Contidos

- As relacións cos outros como oportunidade de autocoñecemento e crecemento persoal.
- Cosmovisións, tradición cristiá e cultura.
- Identificación de diversos símbolos e tradicións relixiosas, en torno ao calendario litúrxico e os sacramentos.
- Transmisión do sentimento relixioso a través da música e as artes.
- Xesús anuncia o Reino de Deus: fraternidade e misericordia.
- Relatos bíblicos que describen a vida de Xesús de Nazaret cos Apóstolos e as primeiras comunidades cristiás.
- María, Nai da Igrexa.
- A Igrexa, Pobo de Deus, como comunidade que vive e celebra. O sacramento da Eucaristía.
- Aprecio da importancia de vivir a fe en comunidade para a persoa crente.
- A importancia do perdón para a construción de relacións sociais sólidas, solidarias e fraternas. O sacramento da reconciliación.
- Tipos de oración: características e diferenzas.
- Obras artísticas que representan momentos da tradición bíblica e que son configuradoras da súa identidade cultural.
- Valor cultural e artístico do patrimonio da diocese.
- Habitar o mundo plural e diverso para construír a casa común.
- A proposta moral cristiá para a vida en sociedade.
- Hábitos e actividades para o logro dos obxectivos de desenvolvemento sostible á luz da ética cristiá.
- Unha mirada cristiá á realidade: a toma de conciencia das situacións sociais inxustas.
- Proxectos de servizo e solidariedade promovidos pola Igrexa.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A programación tende a propiciar un ensino baseado na comprensión, traballando de forma integrada procesos asociativos e construtivos, nun clima de aprendizaxe cooperativo no que a axuda didáctica vaise axustando as necesidades do proceso de construción (atención a diversidade), tanto a nivel de desenvolvemento persoal como de preparación para a vida nun ambiente social de xeito autónomo, construtivo, crítico e coherente cos valores democráticos.

A programación ten como base unha metodoloxía estratéxica, na que se busca que o/a educando/a traballen estratéxicamente os procesos, para estimular a ZDP de xeito negociado, ofrecendo o principio máis axudas, para, posteriormente, ir retirándoas, na procura de un aprendizaxe autónomo e regulado, a través do que se acheguen as construcións do educando os significados do coñecemento escolar

É unha metodoloxía enfocada o descubrimento, a investigación, a deliberación, así como a globalización do coñecemento na procura de incentivar os procesos reflexivos favorecedoras do cambio conceptual. O mesmo tempo, buscase estimular que os educandos coñezan cómo funciona o seu proceso de aprendizaxe, sendo capaces de planificalo e levar un control estratéxico do traballo, o que favorece a súa autonomía así como a posibilidade de que, paulatinamente, aprendan a aprender.

Principios de actuación

¿ Atención personalizada

¿ Traballo individual e cooperativo

- ¿ Deseño Universal de Aprendizaxe
- ¿ Situacións de aprendizaxe
- ¿ Aprendizaxe baseado en proxectos
- ¿ Aprendizaxe orientado a acción
- ¿ Avaliación como proceso de ensino e aprendizaxe que permite a valoración dos aprendizaxes e o nivel de competencia adquirido, axudando a identificar as melloras do proceso de ensino

Principios de procedemento

- ¿ Espertar o interese dos educandos por aprender, o tomar conciencia de que actúan regulando a súa propia aprendizaxe de forma autónoma e non imposta. Elo vai facilitar a mellora do autoconceito o topar sentido a aprendizaxe da materia e descubrir a importancia da implicación persoal para o seu desenvolvemento
- ¿ Traballar de forma continuada os procesos de transferencia no control da ZDP mediante a realización de aprendizaxes estratéxicos, de xeito que mediante o coñecemento compartido sexa posible adquirir un coñecemento profundo, autónomo e autorregulado, o que da acceso a desenvolver a competencia de aprender a aprender
- ¿ Partir do coñecemento experiencial previo, tanto o principio como durante o desenvolvemento do proceso das actividades, de modo que nos axude na construción dun coñecemento novo e sempre coa intención de modificalo e reformulalo, de on ser coherente co coñecemento escolar
- ¿ Plantexar actividades como desafíos, conflitos, problemas, tarefas abertas, etc nas que os educandos teñan que tomar decisións sobre como planificalas, supervisalas e controlalas, o que vai permitir o desenvolvemento das súas habilidades metacognitivas, básicas nun aprendizaxe autorregulado.
- ¿ Traballar de forma intencionada os distintos tipos de saberes básicos, de modo que sexa posible atoparlles sentido e poder utilzalos para a resolución de problemas reais (enfoque competencial)
- ¿ Insistir na importancia do establecemento de relacións consentes e reflexivas entre as aprendizaxes, sempre de xeito máis organizada posible, utilizando estratexias adecuadas para lograr a comprensión
- ¿ Organizar contextos de aula que estimulen o traballo en equipo, mediante un discurso adecuado a realización de macroactividades, que incentiven aos educandos a contrastar o seu coñecemento experiencial implícito, co coñecemento escolar, de xeito que favoreza a súa reconstrución consente e comprensiva
- ¿ Propiciar un clima democrático de convivencia, respecto, responsabilidade e solidariedade, é dicir, un clima cooperativo de traballo e participación, nun contexto de escola inclusiva
- ¿ Estimular o debate crítico e aberto dos saberes básicos así como dos problemas para tomar conciencia da necesidade de transformar a realidade , dende a comprensión, desenvolvendo actitudes solidarias que acheguen a un coñecemento liberador, transformador e respectuoso co medio e coas persoas.
- ¿ Facer un bo uso das TIC,s sempre que contribúan o proceso de humanización, liberación e mellora da calidade de vida
- ¿ Poñer en marcha unha avaliación formativa que teña en conta as capacidades e o esforzo dos educandos, así como os cambios do seu coñecemento inicial
- ¿ Propiciar a autoavaliación das competencias para favorecer o desenvolvemento de estratexias de control e regulación da actividade

Orientación metodolóxicas para a avaliación

- ¿ Partir da experenxa concreta do alumno e da alumna, e da súa realidade persoal, familiar e cultural
- ¿ Identificar e formular con pensamento autónomo os interrogantes e cuestións que suscitan estas situacións
- ¿ Buscar e analizar e contrastar as experiencias e interrogantes con fontes bíblicas, o patrimonio artístico, e outras referencias eclesiásticas
- ¿ Elaborar respostas persoais e sociais dende a liberdade individual con pleno respecto as ideas dos demais contrastadas cos principios éticos do cristianismo
- ¿ Dialogar con outras visións do mundo, para a construción da convivencia e do ben común
- ¿ Comunicar con asertividade e empatía as ideas e crenzas propias utilizando a creatividade en diversos linguaxes
- ¿ Aplicar o proceso formativo na construción da identidade persoal como preparación para a aprendizaxe para toda a vida

Situacións de aprendizaxe

Son un conxunto de tarefas relacionadas entre si con fin de facilitar a aprendizaxe a partir de experiencias vividas polos educandos. Trátase de recrear na aula situacións significativas e cotiáns do seu entorno persoal, familiar, social ou cultural, referidas a necesidades e intereses dos educandos nestas idades, para abordar os saberes básicos, os criterios de avaliación e as competencias específicas os que van vinculados.

Promoveranse situacións de aprendizaxe estimulantes e integradoras, contextualizadas e respectuosas co proceso de desenvolvemento integral dos educandos en todas as súas dimensións. Estas situacións presentaran retos ou problemas precisos con unha complexidade coherente co desenvolvemento do alumnado e cos saberes e

competencias específicas da materia. A súa resolución implicará a realización de distintas actividades e mobilizará os aprendizaxes que buscan a creación de un produto ou a resolución dunha acción favorecendo a transferencia dos aprendizaxes adquiridos na área de Relixión a contextos da realidade cotiá do educando na función do seu proceso madurativo. Buscase contribuír o diálogo , o pensamento creativo e autónomo, así como a boa convivencia e respecto a diferenza. Estas situacións de aprendizaxe terán en conta os centros de interese dos educandos e posibilitará a mobilización coherente e eficaz dos distintos coñecementos, destrezas, actitudes e valores propias da área

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Encerado dixital
Material funxible diferente
Colores
Materiais impresos

Os materiais están o servizo da metodoloxía de da dispoñibilidade para a realización de tarefas

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

O proceso de ensino - aprendizaxe dos educandos ten como meta o logro dunha serie de competencias e obxectivos, o que implica ter coñecemento do "estado inicial" sobre o que vai ter lugar o proceso para ter coñecemento axeitado dos cambios producidos polo ensino - aprendizaxe

O coñecemento dos niveís, características e necesidades dos educandos permiten tomar decisións axeitadas relativas a:

- Planificación e programación das tarefas
- Adoptar medidas de atención a diversidade según exista necesidade
- Adopción de metodoloxías a empregar

Son decisións que afectan a todo o equipo docente xa que é o primeiro paso da avaliación continua .

O proceso inicial atende as posibles capacidades e recursos así como as diferenzas relativas a expectativas, intereses, potencialidades, ... co fin de proporcionar unha educación individualizada o máis axeitada posible

- Interesa coñecer o nivel competencial dos educandos
- Interesa coñecer as aptitudes e actitudes fronte a área de Relixión Católica
- Interesa coñecer as capacidades dos educandos así como as súas capacidades
- Interesa coñecer o grao de dominio relación os conceptos

Revisados os informes individualizados dos educandos levarase a cabo unha proba co fin de coñecer o punto de partida real neste curso. É de especial interese a transmitida polo equipo docente.

Esta avaliación levarase a cabo nas dúas primeiras sesións para poder establecer uns criterios claros do nivel mínimo da clase e de cada educando en particular. neste eido compre ter en conta:

- Persoas do centro que coñezan a evolución docente do educando en particular.
- Educandos de nova incorporación dos cales hai referencias previas dos informes individualizados

A partir do conxunto de datos obtidos e escitada a titoría e o Departamento de Orientación vanse tomar as medidas pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	25	20	25	20	100
Proba escrita	60	60	40	30	10	38
Táboa de indicadores	40	40	60	70	90	62

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación van ser

- O 40% o traballo reflectido na aula
- O 30% os traballos realizados na aula
- O 30% a posta en práctica nos grupos do reflectido na aula

Criterios de recuperación:

Con cada avaliación aprobase seguinte sempre que sexa aprobada. De que quedar todas esta seria aprobada mediante un traballo a entregar antes do remate do curso cos contidos da materia

6. Medidas de atención á diversidade

O alumnado con necesidade específica de apoio educativo require apoio de xeito individual ou permanente.. A identificación temperá das necesidades dos educandos é necesaria para adecuar os recursos educativos.

- Realízase unha avaliación inicial o principio e o final do proceso educativo para avaliar a evolución da aprendizaxe
- Tense como referencia o equipo didáctico así como as titorías e o Departamento de Orientación

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X		X		X
ET.4 - Competencia dixital		X		X	
ET.5 - Fomento da creatividade, espírito científico e do emprendemento		X	X	X	
ET.6 - Educación para a paz e resolución pacífica de conflitos	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación para o consumo responsable e desenvolvemento sostible	X	X	X	X	X
ET.8 - Educación para a saúde	X	X	X	X	

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Magosto	Coñecer os froitos do outono e adquirir bos hábitos alimenticios	X		
Samain	Coñecer a tradición galega do Samain	X		
Día universal da Infancia	Dar a coñecer os dereitos da infancia e concienciar ás persoas da importancia de traballar día a día polo seu benestar e desenvolvemento	X		
Día internacional contra a violencia de xénero	Adquirir conciencia da que este tipo de violencia é máis común do que parece e promover o seu rechazo	X		
Comemoración da Constitución e do Estatuto	Dar a coñecer a Constitución e o Estatuto e coñecer os costumes e tradicións da nosa comunidade	X		
Festival Nadal	Coñecer o Nadal como unha festividade cultural	X		
Día Escolar da Non Violencia e a Paz	Resaltar os principios democráticos de convivencia e exercicio responsable da liberdade		X	
Día de Rosalía	Profundizar na figura e obra desta galega universal		X	
Festival do Entroido	Coñecer as orixes desta festa		X	
Día Internacional da muller traballadora	Ampliar o coñecemento de mulleres relevantes na historia		X	
Semana da Prensa	Integrar os medios de comunicación nas aulas a través dunhas xornadas nas que os xornais terán un gran protagonismo nas aulas e se irmanarán cos libros co obxectivo de converterse nunha ferramenta máis no proxecto de aprendizaxe		X	

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Día Mundial da Saúde	Concienciar aos educandos sobre a importancia da preservación da saúde para ter unha mellor calidade de vida e potenciar a responsabilidade persoal de cada un de nós como membros dunha comunidade para superar o COVID- 19		X	
Semana do Libro	Fomentar o gusto pola lectura e a escritura e posta en escea de contos			X
Día Internacional contra o Acoso Escolar	Concienciar aos educandos sobre o problema do acoso escolar que afecta a escolares de todo o mundo			X
Semana das Letras Galegas	Exaltar e promocionar a nosa literatura e a nosa lingua arredor da cal se celebran no noso país, e no extranxeiro, numerosas producións culturais de homenaxe a figura escollida (Ricardo Carballo Calero)			X
Saída o Auditorio de Galicia	Disfrutar cunha representación musical e coñecer as normas de comportamento nun espazo público como o Auditorio			X
Convivencias do alumnado de Aula Específica do IES: A. Losada (localidade)	Interactuar con alumnado de similares características e que pertenceron ao noso centro educativo e ir anticipando o seu futuro centro educativo. Organizar actividades con alumnos e alumnas semellantes e favorecer a súa autonomía persoal			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuaose o deseño das Unidades Didácticas as características e necesidades do alumnado
Aportouse información do persoal docente titor
Cumpriuse a metodoloxía reflectida na programación.
Leváronse medidas de atención a diversidade
Uso de ferramentas Tlc axeitado

Descrición:

O proceso de ensino e aprendizaxe vai en relación coa metodoloxía plantexada polo que debe ser observada mediante a avaliación continua para as propostas de mellora

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O seguimento e avaliación do proceso vai en relación coa metodoloxía que debe ser valorada por si non fora axeitada para os educandos en particular

9. Outros apartados